

ZA JANEM ČEŘOVSKÝM

Většinu oborů lidské činnosti, ne-li všechny, do značné míry ovlivňují výrazné osobnosti. Ani ochrana přírody nezůstává v tomto směru výjimkou.

Mezi skutečné osoby nejen československé a české ochrany přírody a krajiny se bezpochyby řadí také Jan Čeřovský. V celosvětovém měřítku patřil mezi zakladatele výchovy k rozumnému vztahu k přírodě, ať už jí budeme říkat jakkoli. Sám sebe označil sportovním výrazem *libero*. Skutečně, po celou dobu své profesní činnosti se snažil propojovat vědu a výzkum s ochranářskou praxí, pomáhat jiným uplatnit se v aréně mezinárodní ochrany přírody a získávat nejširší veřejnost i cílové skupiny pro péči

o přírodní a krajinné dědictví. Omezený prostor nám nedovolí zmínit všechny Janovy nesporné přínosy, zastavme se proto alespoň u některých z nich. Patřil k těm, kteří do moderně pojatého zákona o ochraně přírody a krajiny prosadili, aby zvláště chráněná území měla rozumné plány péče nebo ochranné pásmo. V té době samozřejmě chyběly i v zemích s vyspělou legislativou na ochranu životního prostředí, jako jsou Norsko, Nizozemsko, USA či Spojené království. Do Československa Čeřovský uvedl koncepci červených seznamů ohrožených druhů a už před čtyřiceti lety usiloval při výběru prioritních taxonů pro ochranu o to, aby byl v úvahu brán nejen jejich stu-

peň ohrožení, jak tomu bylo obvyklé, ale i význam pro fungování ekosystémů. Ve světě i u nás doma je uznáván také jako zapálený propagátor přeshraniční spolupráce jak v územní, tak druhové ochraně. Z Janova rozsáhlého portfolia nesmíme opomenout jeho roli neúnavného popularizátora, za nímž stojí kromě slušné řádky knih také stovky přednášek, ať už v akademické aule nebo v hasičské klubovně, článků a rozhlasových a televizních pořadů.

Jan Čeřovský zesnul 7. září 2017 ve věku 87 let.

Jan Plesník

